

Dokument z posiedzenia

A9-0172/2024

9.4.2024

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (Koordinaciona uprava)
(COM(2023)0733 – C9-0412/2023 – 2023/0418(COD))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Matjaž Nemec

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą* w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się *wytłuszczonym drukiem i kursywą*. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu *wytłuszczonym drukiem i kursywą* i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
UZASADNIENIE	6
ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE	9
PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	10
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	11

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (Koordinaciona uprava) (COM(2023)0733 – C9-0412/2023 – 2023/0418(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2023)0733),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0412/2023),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0172/2024),
1. zatwierdza swoje stanowisko w pierwszym czytaniu, przyjmując wniosek Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie, Komisji i parlamentom narodowym.

UZASADNIENIE

a. Kontekst

16 listopada 2023 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (Koodinaciona uprava).

Według Komisja zmiana rozporządzenia (UE) 2018/1806 pozwoli na zwolnienie posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, gdy ich pobyt nie jest dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

W 2009 r. Kosowo zostało włączone do części 2 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 539/2001, co oznacza, że posiadacze paszportów wydanych przez Kosowo mieli obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich. 19 stycznia 2012 r. Komisja rozpoczęła dialog z Kosowem w sprawie liberalizacji reżimu wizowego. 14 czerwca 2012 r. przedstawiła Kosowu plan działania, w którym określiła wszystkie przepisy prawne i inne środki, jakie Kosowo musi przyjąć i wdrożyć, aby osiągnąć postępy na drodze do liberalizacji reżimu wizowego. Wspomniany dialog zakończył się pomyślnie i 4 maja 2016 r. Komisja przedstawiła wniosek¹ w sprawie przeniesienia Kosowa do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001.

Wniosek ten ostatecznie uzgodniono i przyjęto 19 kwietnia 2023 r. Rozporządzeniem (UE) 2023/850² zmieniono rozporządzenie (UE) 2018/1806³ (które w międzyczasie zastąpiło rozporządzenie (WE) nr 539/2001), przenosząc Kosowo z części 2 załącznika I do części 4 załącznika II do tego rozporządzenia. Podobnie jak w przypadku wszystkich poprzednich pomyślnie zakończonych dialogów w sprawie liberalizacji reżimu wizowego zdecydowano, że zwolnienie z obowiązku wizowego powinno mieć zastosowanie wyłącznie do posiadaczy paszportów biometrycznych. Uznano ponadto, że zwolnienia tego nie należy stosować przed datą uruchomienia europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240⁴, lub przed dniem 1 stycznia 2024 r., w zależności od tego, która data przypadnie wcześniej. Po przyjęciu rozporządzenia (UE) 2023/850 posiadacze serbskich

¹ COM/2016/0277 final.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/850 z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1806 wymieniającego państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kosowo (Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.)) (Dz.U. L 110 z 25.4.2023, s. 1–4).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226, (Dz.U. L 236 z 19.9.2018, s. 1–71).

paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji pozostałoby jedynymi obywatelami w regionie Bałkanów Zachodnich objętymi obowiązkiem posiadania wizy podczas podróży do UE na pobyt krótkoterminowy.

W swoim wniosku Komisja uznała, że wraz z wejściem w życie zwolnienia posiadaczy kosowskich paszportów z obowiązku posiadania wizy uzasadnienie straciło wyłączenie z tego zwolnienia posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji oraz że wszyscy obywatele regionu Bałkanów Zachodnich powinni korzystać z ruchu bezwizowego do strefy Schengen.

b. Serbska Dyрекcja ds. Koordynacji

Serbską Dyрекcję ds. Koordynacji ustanowiono w trakcie dialogu z Serbią w sprawie liberalizacji reżimu wizowego. Dyрекcja miała zastąpić siedem regionalnych dyrekcji policji rozproszonych po terytorium Serbii, które do tego czasu były odpowiedzialne za wydawanie paszportów kosowskim Serbom. Paszporty wydawane przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji są biometryczne. Od czasu ustanowienia tej dyrekcji posiadacze tych paszportów wykorzystują je jako dokumenty podróży do UE.

Od rozpoczęcia w 2008 r. pierwszych dialogów w sprawie liberalizacji reżimu wizowego Komisja określa ogólny cel, jakim jest przyznanie całemu regionowi Bałkanów Zachodnich bezwizowego dostępu do strefy Schengen. W 2009 r. zniesiono obowiązek wizowy dla Czarnogóry, Macedonii Północnej i Serbii, w 2010 r. – dla Albanii i Bośni i Hercegowiny, a w 2023 r. – dla Kosowa. W tym kontekście zniesienie wyłączenia posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji ze zwolnienia z obowiązku posiadania wizy oznaczałoby, że cały region Bałkanów Zachodnich byłby objęty jednolitym systemem wizowym.

c. Stanowisko sprawozdawcy

Polityka wizowa Unii Europejskiej, w tym jej system liberalizacji reżimu wizowego, jest niewątpliwie jednym z najbardziej wpływowych narzędzi miękkiej polityki zagranicznej w Europie. Jednak z uwagi na złożoność światowej geopolityki, a często także ze względu na podziały wewnątrz Unii Europejskiej, konieczne są pewne kompromisy i decyzje, które później często stwarzają problemy. Tak jest w przypadku Bałkanów Zachodnich – regionu, którego sprawy nigdy nie są proste i rzadko można sobie z nimi łatwo poradzić.

Jeśli chodzi o wniosek Komisji, sprawozdawca jest zdania, że ta złożona kwestia wymaga uwzględnienia wszystkich faktów i aspektów. Należy jednak również przyjąć podejście, zgodne z którym polityka zostaje chwilowo odłożona na bok.

Należy przyznać, że Unia Europejska była i jest w dużym stopniu katalizatorem tego problemu. Dlatego sprawozdawca uważa, że to UE musi go teraz rozwiązać.

Być może narzucenie Serbii podczas dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego w 2008 r. osobnego systemu wydawania paszportów Serbom mieszkającym w Kosowie, nie było dobrym rozwiązaniem. Wiadomo było bowiem, że takie rozwiązanie może mieć jedynie

charakter tymczasowy. Tego tymczasowego rozwiązania nie obwarowano jednocześnie wystarczającymi zabezpieczeniami, które przewidywałyby koniec jego stosowania.

Ponadto brak postępów w normalizacji stosunków między Serbią a Kosowem oraz fakt, że Serbia i Kosowo nadal nie uznają wzajemnie swoich dokumentów, również nie przyczyniły się w żaden sposób do uniknięcia tego problemu.

Sprawozdawca zdaje sobie sprawę, że Serbowie mieszkający w Kosowie, którzy posiadają paszporty wydane przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji, pozostają ostatnią kategorią osób na Bałkanach Zachodnich, które – nie z własnej winy – są objęte obowiązkiem wizowym UE. Sprawozdawca uważa, że stanowi to dyskryminację. Co do zasady jest on głęboko przekonany, że należy zakazywać wszelkiej dyskryminacji, a w razie jej wystąpienia – natychmiast ją usuwać. Ta sama zasada powinna mieć zastosowanie do wspomnianego wniosku.

Według sprawozdawcy do czasu rozwiązania kwestii ostatecznego statusu Kosowa lub osiągnięcia znacznych postępów w normalizacji stosunków między Kosowem a Serbią niniejszy wniosek nie należy próbować rozwiązać sporu między Serbią a Kosowem. Nie jest to też możliwe, ani nie powinno się tego oczekiwać. Sprawozdawca uważa, że aby osiągnąć jak najlepsze rezultaty, należy odłożyć na bok politykę i traktować tę sprawę jak kwestię techniczną.

W związku z tym sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji i – z uwagi na złożoność sprawy i po rozważeniu jej wszystkich aspektów – opowiada się za tym, by Parlament szybko przyjął go bez poprawek jeszcze w obecnej kadencji.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że przy sporządzaniu sprawozdania, do czasu przyjęcia go w komisji, otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Embassy of the Republic of Kosova in Brussels, Belgium
Mission of the Republic of Serbia to the EU
The first Deputy Prime Minister for European Integration, Development and Dialogue of the Republic of Kosovo

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

Tytuł	Zmiana rozporządzenia (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (Koordinaciona uprava)
Odsyłacze	COM(2023)0733 – C9-0412/2023 – 2023/0418(COD)
Data przedstawienia Parlamentowi	16.11.2023
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	LIBE 11.12.2023
Sprawozdawcy Data powołania	Matjaž Nemeč 4.3.2024
Poprzedni sprawozdawcy	Jean-Paul Garraud
Data przyjęcia	9.4.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 34 - : 7 0 : 12
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Emil Radev, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Tineke Strik, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Susanna Ceccardi, José Gusmão, Leopoldo López Gil, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Bergur Løkke Rasmussen, Dragoş Tudorache, Petar Vitanov, Tomáš Zdechovský
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Marie Dauchy, Claude Gruffat, Pär Holmgren, Gilles Lebreton, Alin Mituța, Kosma Złotowski
Data złożenia	9.4.2024

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

34	+
PPE	Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Janina Ochojska, Emil Radev, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Alin Mituța, Bergur Lökke Rasmussen, Jana Toom, Dragoș Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Isabel Santos, Birgit Sippel, Petar Vitanov, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, José Gusmão, Anne-Sophie Pelletier

7	-
NI	Milan Uhrík
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Claude Gruffat, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

12	0
ECR	Assita Kanko, Kosma Złotowski
ID	Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Marie Dauchy, Gilles Lebreton, Tom Vandendriessche
PPE	Leopoldo López Gil, Javier Zarzalejos
Renew	Maite Pagazaurtundúa
S&D	Maria Grapini
Verts/ALE	Pär Holmgren

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się